

OPINIE

HET IS UITKIJKEN VOOR DE NEVENEFFECTEN VAN DE WETGEVING

Euthanasie moet altijd de laatste optie zijn

12 JANUARI 2015 | Els Van Hoof

Dat de discussie rond de geïnterneerde Frank Van den Bleeken voor Gwendolyn Rutten vooral ‘rond het recht op euthanasie draait’, gaat er bij **Els Van Hoof** niet in. Want zo creëer je de indruk dat euthanasie de enige manier is om waardig te sterven.



Het stof rond Frank Van den Bleeken mag dan even gaan liggen zijn, de realiteit is wat ze is. Onze maatschappij kan niet accepteren dat iemand die niet de gepaste zorgen heeft gekregen, toestemming krijgt voor euthanasie.

Om meteen de criticasters voor te zijn: mijn partij en ikzelf erkennen het maatschappelijke draagvlak voor euthanasie bij mensen die terminaal lijden. Wij zijn zeker niet ongevoelig voor dat lijden, noch voor dat van hun familie of hun naaste omgeving. Wij zijn niet tegen euthanasie bij patiënten die ernstig, uitzichtloos lijden en niet meer reageren op klassieke behandelingen. In dergelijke situaties kan euthanasie een oplossing bieden, maar het kan nooit de eerste of enige mogelijkheid zijn. Het is niet omdat iemand vragen heeft bij de toepassing van de wet of over de controlemechanismen dat hij onverdraagzaam is, onmenselijk of niet geïnformeerd.

Een recht?

Ik was dan ook verbaasd dat Gwendolyn Rutten, in de discussie over Van den Bleeken, schreef dat ‘de essentie van de discussie het recht op zelfbeschikking is’ (DS 8 januari) (http://www.standaard.be/cnt/dmf20150107_01462261) .

Vreemde conclusie, want ze gaat lijnrecht in tegen de bestaande wetgeving. Euthanasie is immers geen afdwingbaar recht, maar een uitzondering in de Belgische strafwetgeving. Mensen hebben in België het recht om euthanasie aan te vragen, niet om het te krijgen. Het is aan de artsen om de aanvraag te beoordelen.

Door te spreken van een ‘recht op euthanasie’ wordt de indruk gewekt dat dit de enige oplossing is om waardig te sterven. Als kwetsbare groepen in onze samenleving, en dat is niet alleen zo bij geïnterneerden, een vraag tot euthanasie stellen, ontstaan er situaties die ongelooflijk complex zijn. We moeten daar voorzichtig mee omgaan.

De vraag om euthanasie van Frank Van den Bleeken was duidelijk. En toch vonden vele artsen, zoals Wim Distelmans, het niet opportuun om in te gaan op zijn vraag. Terwijl we in de dynamiek zaten van een toenemend ‘moet kunnen’, ontstaat nu ook bij fervente voorstanders een aarzeling tot weigering. Omdat het niet duidelijk te achterhalen was of het hier wel degelijk ging om de echte wens

van de betrokkene, dan wel om een gevolg van het ontbreken van aangepaste zorg. Als een patiënt vraagt ‘Help mij’, mag euthanasie nooit het eerste antwoord zijn.

Leven met beperkingen

Verskillende stemmen met een meer genuanceerde kijk op het euthanasievraagstuk hebben al geregeld aangekaart dat het niet kan dat euthanasie voorgesteld wordt als eerste of enige waardige oplossing voor het levenseinde. Zij werden steeds weggehoond, onder het mom van datzelfde absolute beschikkingsrecht.

Een euthanasiewet heeft neveneffecten die te denken geven. Hoe veraf is de dag dat een oudere man euthanasie vraagt omdat hij zich tot last van zijn kinderen voelt? De vergrijzing is intussen een realiteit en de kosten van zorg zullen de komende jaren alleen maar toenemen. Hoe gaan wij daar als samenleving mee om? Kunnen we toelaten dat mensen zich ‘overbodig’ voelen en om euthanasie vragen? De menselijkheid van een samenleving wordt toch bepaald door de manier waarop ze voor de meest kwetsbaren zorgt? Ook de geïnterneerden zijn mensen die de juiste zorg verdienen.

Wij kiezen voor een samenleving waarin ook een plaats is voor een leven met beperkingen. Dat is de kernboodschap van de vermaatschappelijking van de zorg. We willen een samenleving waarin de overheid duidelijk de boodschap brengt dat ook het niet-perfecte leven de moeite waard kan zijn. Tot last mogen zijn van een ander en zorg dragen tot het einde is een element van verbondenheid met elkaar.

We moeten dan ook meer investeren in het begeleiden van het levenseinde, pijnbestrijding en in palliatieve zorgen. Een waardig levenseinde heeft te maken met een optimale zorg voor zieke mensen in de laatste dagen van hun leven. Euthanasie en een waardig levenseinde kunnen, maar hoeven geen synoniemen te zijn. Laten we niet vergeten dat een levenseinde zonder pijn ook zonder euthanasie mogelijk is. Het werk dat minister van Justitie Koen Geens vorige week leverde, bewijst dat. Frank Van den Bleeken moet en zal de aangepaste zorg krijgen die hij nodig heeft. Euthanasie moet altijd de laatste optie zijn.

Kunnen we toelaten dat mensen zich ‘overbodig’ voelen en om euthanasie vragen?



Meer?

Lees de volledige krant digitaal.

(<http://www.standaard.be/plus/ochtend>)